

Onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een afwateringskanaal van het Slochterdiep naar Farmsum. Nadere bepalingen omtrent den accijns op de binnenlandsche bieren en azijnen.

(Ontwerpen van Wet; Memorie van Toelichting; Koninklijke Boodschap.)

[57. 2.]

ONTWERP VAN WET tot oateigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een afwateringskanaal van het Slochterdiep naar Farmsum.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de aanleg van een afwateringskanaal van het Slochter Diep naar Farmsum, in de provincie Groningen, in het publiek belang wenschelijk is;

Gelet op de wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125),

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Wij verklaren, dat het algemeen nut de onteigening vordert, ten name der provincie Groningen, van de eigendommen, noodig voor den aanleg van een kanaal onder de gemeente Slochteren en Delfzijl, aanvangende in het Slochter Diep, op ongeveer 500 el ten oosten van het zoogenaamde Schapenhok, in noordoostelijke rigting langs het Schildmaar tot het Schildmeer, en door dit meer tot bij Steendam voortlopende; de zuidzijde der Borgwatering volgende tot nabij den watermolen van de Tjuckemer polder; verder in oostelijke rigting naar het Holemaar en tot het Meethuizermeer voortgaande; dit meer in noordoostelijke rigting doorsnijpende, zich dan oostwaarts ombuigende, om bij het dorp Meethuizen het kleine meer te bereiken; met doorsnijding van dit meer het Farmsummermaar en verder Kattendiep bij Farmsum volgende, om eindelijk in noordoostelijke rigting door den provincialen zeedijk in de haven van Delfzijl uit te monden.

Lasten en bevelen, enz.

[57. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Door den aanleg van het groot scheepvaartkanaal tusschen Groningen en Delfzijl, waarvoor bij de wet van den 25sten December 1866 (*Staatsblad* n°. 185) onteigening ten algemeenen nutte is toegestaan, zullen de landen, ten zuiden van dat kanaal gelegen, van hunne tegenwoordige afwateringen worden afgesneden.

Dien ten gevolge is, gelijk ook reeds in de Memorie van Toelichting, behoorende bij het ontwerp der wet van den 6den Julij 1863 (*Staatsblad* n°. 109), werd aangestipt, het graven van een nieuw afwateringskanaal ten zuiden van het kanaal tusschen Groningen en Delfzijl in het plan tot kanaalverbetering in Groningen opgenomen.

De nieuwe afwatering is ontworpen tusschen het Slochter Diep en Farmsum ter lengte van 19267 el; de aanleg zoo van het kanaal als van de daarbij behoorende werken is met de eischen der militaire verdediging van de vesting Delfzijl in overeenstemming; de provincie Groningen heeft reeds de bij art. 28 der wet van den 21sten December 1853 (*Staatsblad* n°. 128) gevorderde vergunning verkregen.

De onteigeningsbescheiden hebben op de secretarissen der gemeenten Slochteren en Delfzijl, overeenkomstig art. 7 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125), ter inzage gelegen.

De bezwaren, van verschillende zijden bij die nederlegging ingebracht, zijn gesteld in handen eener commissie uit Gedeputeerde Staten van Groningen, welke, in overleg met den provincialen ingenieur in dat gewest, onder dagteekening van 30 October jl. daaromtrent een uitvoerig rapport heeft uitgebracht, dat de Minister de vrijheid neemt bij de stukken over te leggen, als behelzende een volledig en duidelijk overzicht der ingediende reclames, en aangevende in hoe ver en op welke wijze aan die bezwaren zal worden te gemoet gekomen.

Gedeputeerde Staten hebben verklaard zich met de adviezen der commissie uit hun midden te vereenigen.

Wel zijn door den hoofdingenieur van den waterstaat in het 1ste district, bij het mede overgelegd rapport van 19 Januarij 1867, n°. 37/9, enkele bedenkingen tegen de voorstellen der commissie geopperd, waaromtrent de Minister zich voorneemt

met het gewestelijk bestuur in nader overleg te treden, doch reeds in den tegenwoordigen stand der zaak kan het algemeen nut van het werk worden verklaard.

Is die verklaring gegeven, dan zullen de onteigeningsbescheiden, alvorens tot de toepassing van art. 10 en volgg. der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125) worde overgegaan, in dier voege kunnen worden gewijzigd, dat tevens de noodige grond voor berging der uit het kanaal voortkomende specie ter onteigening worde aangewezen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

HEEMSKERK.

[58. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP ingekomen in de zitting van den 28sten Februarij 1867.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet, houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op de binnenlandsche bieren en azijnen.

De toelichtende memorie, welke dat wets-ontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 28sten Februarij 1866.

WILLEM.

[58. 1.]

ONTWERP VAN WET houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op binnenlandsche bieren en azijnen.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is, nadere bepalingen vast te stellen, omtrent den accijns op de binnenlandsche bieren en azijnen,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De accijns op de binnenlandsche bieren kan, in plaats van naar de inhoudsruimte der belastbare werktuigen, worden geheven naar den maatstaf van vier cent per pond gewoon ruw meel of ander ongebuild meel of gebroken graan, dat tot het vervaardigen van bier wordt gebruikt.

De bepalingen, noodig voor de heffing volgens dezen maatstaf, worden door Ons vastgesteld.

Art. 2.

Wij behouden Ons voor om, onder de noodige bepalingen tegen misbruik, ook andere afwijkingen toe te staan van de wettelijke voorschriften omtrent den accijns op de binnenlandsche bieren en azijnen, wanneer dit in het belang van den betrokken tak van nijverheid noodig blijkt.

Deze afwijkingen strekken zich echter niet uit tot het bedrag en den grondslag van den accijns.

Art. 3.

De verordeningen, krachtens deze wet uit te vaardigen, zijn

Nadere bepalingen omtrent den accijns op de binnenlandsche bieren en azijnen.

(Memorie van Toelichting.)

van toepassing op alle fabrikanten, die dit blijkens eene bij den betrokken ontvanger der accijnsen in te leveren schriftelijke verklaring verlangen.

Art. 4.

Overtreding van hetgeen door Ons krachtens art. 1 of 2 wordt voorgeschreven, wordt gestraft met eene boete van *vijftig tot vier honderd gulden*.

Het maximum dezer boete wordt steeds toegepast, wanneer de overtreding ontduiking van den accijns ten gevolge heeft gehad of bij ongestoorden voortgang had kunnen hebben.

Art. 5.

Deze wet wordt vóór den 31sten December 1870 aan eene herziening onderworpen.

Lasten en bevelen, enz.

[3]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder den naam van »Nederlandsche Beijersche-bierbrouwerij» is te Amsterdam eene fabriek tot stand gebragt, geheel en al ingerigt om op Beijersche manier te brouwen, en wel op zeer groote schaal. De wijze van werken, die men in deze fabriek volgt, is in meer dan één opzigt niet overeen te brengen met de wettelijke bepalingen omtrent den bieraccijns. Zoo wordt bijv. bij de Beijersche wijze van werken niet, zoo als bij die hier te lande in den regel gebruikelijk, enkel het afreksel van het moutmeel op den ketel gebragt, maar het aangemengde moutmeel zelf daarin bij gedeelten herhaaldelijk gekookt, ten einde daarna weder bij het overige beslag in de roerkuip terug te keeren. Volgens de letter van art. 16 der wet van 5 Augustus 1822 (*Staatsblad* n. 32) zou dit slechts kunnen geschieden met verhooging van den aanslag. Ook de bepalingen der artt. 2, 13 (voor zooveel betreft de tijdsbepalingen omtrent het doen der aangifte tot brouwen en den aanvang en den afloop van sommige werkzaamheden) en 18, 3de zinsnede, der aangehaalde wet kunnen in eene fabriek als de hier bedoelde of in het geheel niet worden in acht genomen, of althans niet zonder den geregelden gang der fabricatie zeer te belemmeren.

Aan die bezwaren is voorloopig te gemoet gekomen door — in navolging van hetgeen vroeger ten beloeve van andere bierbrouwers is geschied — bij administrative beschikking eenige uitzonderingen op de bedoelde voorschriften en formaliteiten toe te staan. Maar er doet zich hier eene grootere moeilijkheid voor, waarin bij geene dergelijke beschikking is te voorzien, deze namelijk, dat de grondslag der accijnsheffing het berekenen van den aanslag naar de inhoudsruimte van de roerkuip (art. 1 der wet van 15 Mei 1859, *Staatsblad* n. 38, in verband met art. 1 der voornoemde wet van 2 Augustus 1822) voor de hier bedoelde onderneming in vergelijking met de gewone brouwerijen zeer bezwarend is.

De wijze van werken, voor welke de onderwerpelijke brouwerij geheel is ingerigt, brengt mede dat men veel minder moutmeel per vat inhoudsruimte der roerkuip verwerkt, dan in andere brouwerijen. Zelfs zal — dus beweert men — om in allen deele getruwd de methode te volgen, waardoor men zich voorstelt bier te vervaardigen, volkomen gelijk aan het echte Beijersche, slechts plus minus 12½ pond moutmeel per vat inhoudsruimte der roerkuip moeten worden gebruikt, in plaats van 25—3 pond of meer, zoo als bij de gewone wijze van brouwen plaats heeft; ten gevolge waarvan ieder brouwsel natuurlijk eene evenredig mindere hoeveelheid bier zal uitleveren. Moet mitsdien de berekening van den aanslag naar de inhoudsruimte der roerkuip ook ten aanzien dier onderneming worden gevolgd, dan zou deze genoodzaakt worden voor haar fabricaat ruim dubbel zooveel accijns te betalen als de gewone brouwers

De ondergeteekende heeft gemeend zijne medewerking niet te mogen onthouden aan eene onderneming, wier welslagen niet alleen rechtstreeks en in hooge mate bevorderlijk kan zijn voor de ontwikkeling van een echt nationalen tak van nijverheid,

maar middellijk en in meer dan een opzigt zelfs voor het algemeen belang. Daartoe bestond te minder grond, daar de verlangde faciliteiten voldoende zijn overeen te brengen met eene behoorlijke verzekering van den accijns, en er ook voor zich zelf geen bezwaar bestaat om den aanslag te doen plaats hebben naar de werkelijk te gebruiken hoeveelheid moutmeel, in plaats van naar de inhoudsruimte der roerkuip.

Intusschen, ofschoon de belemmering, welke de Nederlandsche Beijersche-bierbrouwerij ondervindt, aanleidende oorzaak is geweest tot de indiening dezer wetsvoordragt, zijn het niet deze bezwaren alleen, welke de Regering door die voordragt wenschte op te heffen. Verschillende andere bierbrouwers die verbeteringen wenschten in te voeren, hetzij in hunne werktuigen, hetzij in hunne wijze van brouwen, zijn daarin op de bepalingen der wet van 1822 gestuit.

Van daar de algemeene strekking der voorgestelde bepalingen, waardoor de controle op het meel en de voordeelen voor den fabrikant daaraan verbonden zullen worden uitgestrekt tot alle brouwers, die daartoe het verlangen te kennen geven. Ook buiten de reeds genoemde bepalingen der wet van 1822 behelst voorts die wet meer dan één voorschrift, welks naleving gebieden is met de tegenwoordige ontwikkeling der nijverheid niet overeen te stemmen, en waarvan zonder gevaar voor de schatkist, onder de noodige waarborgen tegen misbruik, afwijkingen kunnen worden toegestaan. In verschillende gevallen heeft dit dan ook reeds bij administrativen maatregel moeten geschieden, hoewel de wet daartoe, strikt genomen, aan het bestuur der belastingen geene bevoegdheid verleent.

Door de aanneming van art. 2 van bijgaand ontwerp zal het mogelijk worden, niet alleen om de hier bedoelde afwijkingen op wettigen grondslag en wel bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur te regelen, maar in het algemeen om de bepalingen omtrent de heffing van den onderwerpelijsen accijns met de voordeelen der industrie gelijken tred te doen houden, wel te verstaan voor zoover de verzekering der belasting dit veroorlooft, en altijd in der voege, dat het bedrag daarvan en de grondslagen van heffing, bij de wet vastgesteld, onaangeroerd blijven.

Volgens het bepaalde bij art. 3 van het ontwerp zullen overigens de betrokken fabrikanten nimmer verplicht kunnen worden om de bepalingen te volgen, krachtens dat ontwerp door den Koning vast te stellen, maar zal dit van hunne eigene vrije verkiezing afhangen, zoodat die bepalingen altijd subsidiair blijven aan de bestaande wet.

Art. 1. Het cijfer van vier cent per pond te verbruiken moutmeel is zoodanig genomen, dat de brouwers, die naar dien maatstaf worden aangeslagen, in geen geval minder worden belast dan de meesten van hen die op de gewone wijs werken, en aangeslagen worden naar de belastbare ruimte der roerkuip.

Art. 4. De strafbepaling der wet van 6 Maart 1818 (*Staatsblad* n. 12) is te zwak voorgekomen tegenover bedriegelijke handelingen, waarmede dikwijls een zeer belangrijk bedrag van accijns gemoed kan zijn. Met het oog hierop wordt eene bepaling voorgesteld, overeenkomende met art. 135, §§ 2 en 3, der wet van 20 Junij 1862 (*Staatsblad* n. 62).

Art. 5. Volgens de bepaling van dit artikel zal de vraag, of nieuwe regeling bij de wet der voorschriften omtrent de fabricatie en der formaliteiten tot verzekering van den accijns al dan niet wenschelijk is, later moeten worden overwogen, en zullen die bepalingen en formaliteiten zelve, zoo noodig, definitief kunnen worden vastgesteld zoodra de administratie voldoende ervaring zal hebben opgedaan omtrent de nieuwe werktuigen en procédés, die in den laatsten tijd ook hier te lande meer en meer ingang trachten te vinden.

De Minister van Financien,

R. J. SCHIMMELPENNINCK.